

כתובות כד

עניין: נשיאות כפיים בזר איסור עשה

רמ"א ס"י קכח

א * אין נשיאת כפיים * בפחות (א) מי' והכהנים (ב) מהמנין (ג) * ואין לזר לישא כפיו (ד) אפי' עם כהנים אחרים (נפ' ז' דתמונת" * דור עובר נעשה ותוספ' פ' כל כתבי לא ידע ר"י מה (ז) [א] איסור יש (ה) זור העולה (ו) ואפשר עם כהנים אחרים שרי וז"ע): **ב** ככל כהן (ז) שאין בו אחד מהדברים המעכבים

דרכי משה ס"י קכח

קכח (א) כתבו התוספות פרק כל כתבי (שבת ק"ח: (ד"ה אילו)) לא (ידעתי) [ידע ר"י] מה איסור יש בזר העולה לדוכן אם לא משום ברכה לבטלה שלכהנים אמרה תורה לברך עכ"ל ומצאתי כתוב על זה ולפי זה יכול הישראל לעלות עם הכהנים והם יברכו לרוב עם הדרת מלך מה טוב אכן לא נהגו ואולי אפשר אף בלא כהנים יעלו עכ"ל ועל דברי התוספות קשה לי דהא איתא בהדיא בכתובות פרק שני (כד:): דור הנושא את כפיו עובר בעשה ואפשר דר"י לא קאמר אלא כשעולה עם כהנים אחרים אבל לבד הוא עובר בעשה וצריך עיון:

ב"ח ס"י קכח

וכו' הא ודאי דליכא איסור אלא איכא משום לעו: ולכך נראה עיקר דודאי רבי יוסי לעלות לדוכן ולנכך קאמר אלא שהיה מנכך בלא פריסת ידים וגם לא צריך אשר קדשנו וכו' וסבירא ליה דאיסור עשה ליכא אלא דמנכך נשיאת כפיים דכהן דתנן וז"ל וז"ל קאי דוקא אזכרת כהנים נשיאת כפיים כדכתיב (ויקרא ט כג) וישא אהרן את ידיו אל העם ויצרכם אבל נשיאת כפיים אפילו עולה לדוכן ומנכך ליכא איסור עשה ולהכי קאמרי התוספות ר"י לא ידע מה איסור יש בדבר וכו' וסבירא ליה דליכא נמי מפני הרוואיס כיון דמפורסם דמנכך בלא פריסת ידים: כ"ל כהן שאין בו אחד מן הדברים המעכבין צריך לישא כפיו. נפרק אלו נאמרי

ביאור הלכה ס"י קכח

* דור עובר בעשה. עיין במשנה ברורה שכתבנו וז"ל דכ"ז דוקא למאי דקי"ל דמזות זריכות כונה וכו' ולכאורה לפ"ז יש לתמוה על מנהג העולם שנוהגין לנכך אחד לחצרו בין שהוא כהן או זר בעת שמלוה אותו בלשון יצרך וגו' ואף דברכה כזו הוא שלא נשעת התפלה וידוע הוא מה שאיחא צירושלמי פ"ד דתענית לא מנינו נשיאת כפיים בלא תפלה הלא זהו טדאי רק תקנתא דרבנן דקבעוהו בתפלה ומדאורייתא אינו חלוי זה כלל מדע דהלא תפלה גופא לרוב הפוסקים הוא דרבנן וא"כ כיון דמדאורייתא יולא דברכה בעלמא כשמנכך אותם אפילו שלא נשעת תפלה וע"ז אמרה התורה אחס ולא זריס האין מותר לזר לנכך אחד לחצרו בלשון זה וא"כ יש ראייה ממנהג העולם להא דקי"ל מזות זריכות כונה. ואולי יש לומר דטעם המנהג משום דס"ל כהנ"ח דדוקא צפריסת ידים עובר הור נעשה א"ז דכיון דמקנו רבנן שלא לישא כפיים בלא תפלה שוב מי שאומר פסוקים אלו של ז"כ בלא תפלה בין כהן בין ישראל הו' כמכרין צפירוש שלא לקיים מה המזנה דברכה כהנים ולכן שרי: * אם היה בב"ה. לאפוקי אם היה

שאלת יעב"ץ ח"ב ס"י קכה

הספר חמדת הימים לנונו הוא כבודו להשאר אלנו עד אשר יעיין צו היטב, ואני לא מלאמי צו דבר תימה זולת ענין ספירת עומר הרטמן, וגם ענין הברכה לזנים שהוא מדקדק ומקפיד דוקא ביד אחת הרטמן, ואדמ"ו הה"ג נר"ו גור אומר צבית התפלה שלו הר"י דוקא צשתי ידים, ונתן טעם לדבריו בנגלה ובנסתר.

תורה תמימה במדבר ו, כג אות קלא

ויש להעיר על מה סמכו העולם לברך איש את אחיו בנשיאות כפיים על ראש המתברך, כמו שנוהגין בברכות חתנים וכדומה, אחרי כי כמבואר הוי סדר ברכה זו מיוחדת רק לכהנים, ולזרים יש בזה איסור עשה, ודוחק לומר כי לכהנים מסורה רק בנוסח הברכה שמבואר בפרשה יברכך וגו', יען כי כפי שמתבאר מסוגיא דמנחות י"ח א' הוי ענין נשיאות כפיים עבודה כשאר עבודות שבמקדש.

ואני שמעתי מאיש אמונים שהגר"א מזוילנא ברך את הג"מ רי"ח לנדא מו"ץ דווילנא בשעת חופתו והניח ידו אחת על ראש הגרי"ח בשעת הברכה, ושאלוהו על ככה, והשיב, כי לא מצינו ברכה בשתי ידים רק לכהנים במקדש, וזולת זה לא ראיתי ולא שמעתי מי שיעיר בזה, והיא הערה נפלאה, ודוחק